

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Alfons Röblom

Föredragande
Miljöingenjör
Stig Abrahamsson

Justerat
Omedelbart

Nr 38

Frågor angående producentansvar,
Jomala kommun.

ÅLR 2020/9969

86 S4

Bakgrund

Jomala kommundirektör har inkommit med frågor kring producentsammanslutningar samt producentansvar på Åland.

Beslut

Beslöts att svar ges enligt **bilaga 1 S421E18**.

Nr 39

Frågor angående producentansvar,
Lemlands kommun.

ÅLR 2021/925

87 S4

Bakgrund

Lemland kommun har inkommit med en skrivelse kring producentansvaret på Åland. Man frågar även när och på vilket sätt landskapsregeringen avser förbättra producentansvaret på Åland så att det fungerar i enlighet med gällande lagstiftning.

Beslut

Beslöts att svar ges enligt **bilaga 2 S421E18**.

Nr 40

Frågor angående producentansvar,
Finströms kommun.

ÅLR 2021/2651

88 S4

Bakgrund

Finström kommundirektör har inkommit med frågor kring producentsammanslutningar samt producentansvar på Åland.

Beslut

Beslöts att svar ges enligt **bilaga 3 S421E18**.

Nr 41

Förfrågan om anordnande av utbildning inom avloppsrening.

ÅLR 2021/1127

89 S4

Bakgrund

Ålands miljö och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHM, har skickat in en förfrågan om anordnandet av en utbildning inom avloppsrening för fastighetsskötare, reningsverksskötare, VVS:are och entreprenörer som arbetar med avloppsrening samt skötsel och underhåll av reningsverk.

Beslut

Landskapsregeringen kommer inte inom överskådlig framtid anordna kurser i avloppsrening.

Motivering

Landskapsregeringen anser att det är verksamhetsutövarnas skyldighet att se till att de anställda får och kan ta del av sådan utbildning som krävs för att verksamheterna skall kunna uppfylla de krav som ställs.

Hänvisning

Förfrågan inkom 16.12.2020

Jomala kommun

Pb 2

AX-22151 JOMALA

Kontaktperson

Stig Abrahamsson, telefon +358 18 25000 (växel)

E-post stig.abrahamsson@regeringen.ax

Ärende

Frågor kring producentsammanslutningar och producentansvar på Åland

Ålands landskapsregering har av er mottagit frågor kring producentsammanslutningar och producentansvar på Åland;

1. Anser Landskapsregeringen i egenskap av tillsynsmyndighet att PROANS (www.proans.ax) är en sådan producentsammanslutning som avses i Avfallslagens 62§, särskilt med avseende på att lagen stadgar att "Endast producenter får höra till en producentsammanslutning." och att PROANS ägs i sin helhet av kommunalförbundet MISE, dvs av den kommunala renhållningsmyndigheten?
2. Hur ser Landskapsregeringen på det faktum att Ålands invånare med sina avfallsavgifter finansierar en stor del av det återvinningsansvar som enligt lag ankommer på producenterna?
3. Anser Landskapsregeringen att detta följer den s.k. "Polluter pays-principen" såsom den tar sig uttryck i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och EU-direktiv 2004/35/EC?
4. Har landskapsregeringen för avsikt att inom närtid utöva tillsyn över producentansvaret och säkerställa att det finns en laglig producentsammanslutning och att producenterna tar sitt fulla kostnadsansvar i enlighet med Avfallslagen och "Polluter pays-principen"?

Svar

1. Producentsammanslutningen Proans godkändes i landskapsregeringens register den 12.10.2009 i enlighet med renhållningslagen ÅFS 1981:3 och förpackningsförordningen ÅFS 1998:93. I landskapslagen 2018:83 om tillämpning av rikets avfallslag som trädde i kraft 1.1.2019 förblir en producentsammanslutning godkänd om den enligt tidigare lagstiftning är godkänd.
3. Landskapsregeringen anser inte att "Polluter pays-principen" är tillämplig då det i direktivet fastställs regler som bygger på principen att förorenaren betalar för uppkommen miljökada. Det innebär att ett företag som orsakar miljökada är

ansvarigt för det och måste vidta de åtgärder som är nödvändiga för att förebygga eller avhjälpa skadan samt ta på sig alla kostnader för detta.

I direktivet definieras miljöskada som

- skada som avsevärt påverkar miljöstatusen (den ekologiska, kemiska eller kvantitativa statusen) för vattenresurser, enligt definitionen i direktiv 2000/60/EG, EU:s vattendirektiv och direktiv 2008/56/EC, direktivet om en marin strategi,
- skada på mark som leder till avsevärda risker mot människors hälsa,
- skada på skyddade arter och naturliga livsmiljöer som har en negativ påverkan på bevarande enligt definitionen i direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar och direktiv 92/43/EEG, direktivet om bevarande av naturliga livsmiljöer.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:l28120&from=SV>

2 och 4.

Lösningen med Mise som ägare av Proans har betraktats som temporär och påstötningar för att näringslivet skall ta över ägandet har framförts utan att det hittills resulterat i konkreta resultat. Det pågår en process för att hitta lösningar för producentansvaret för förpackningar där medverkande är Ålands näringsliv, ÅLR, Mise, Proans och Rinki. Ger inte detta snabba resultat kommer det att tillsättas en arbetsgrupp som ska utreda detta under 2021. Ekonomin i hanteringen är en viktig del av utredningen och givetvis att den nuvarande och uppdaterade lagstiftningen skall uppfyllas.

Minister

Alfons Röblom

Miljöingenjör

Stig Abrahamsson

Hänvisning
Skrivelse inkom 1.2.2021

Leblings kommun
Kommunrundan 7
AX-22610 LEMLAND

Kontaktperson
Stig Abrahamsson, telefon +358 18 25000 (växel)
E-post stig.abrahamsson@regeringen.ax

Ärende

Frågor kring producentsammanslutningar och producentansvar på Åland

Ålands landskapsregering har av er mottagit en skrivelse kring producentansvaret på Åland inklusive en fråga;

1. När och på vilket sätt avser landskapsregeringen förbättra producentansvaret så att det fungerar i enlighet med gällande lagstiftning?

Svar

1. Lösningen med Mise som ägare av Proans har betraktats som temporär och påstötningar för att näringslivet skall ta över ägandet har framförts utan att det hittills resulterat i konkreta resultat. Det pågår en process för att hitta lösningar för producentansvaret för förpackningar där medverkande är Ålands näringsliv, ÅLR, Mise, Proans och Rinki. Ger inte detta snabba resultat kommer det att tillsättas en arbetsgrupp som ska utreda detta under 2021. Ekonomin i hanteringen är en viktig del av utredningen och givetvis att den nuvarande och uppdaterade lagstiftningen skall uppfyllas.

Minister

Alfons Röblom

Miljöingenjör

Stig Abrahamsson

Hänvisning

Förfrågan inkom 30.3.2021

Kontaktperson

Stig Abrahamsson, telefon +358 18 25000 (växel)

E-post stig.abrahamsson@regeringen.ax

Finströms kommun

Att. Erik Brunström

Skolvägen 2

AX-22410 GODBY

Ärende

Frågor kring producentsammanslutningar och producentansvar på Åland

Ålands landskapsregering har av er mottagit frågor kring producentsammanslutningar och producentansvar på Åland;

1. Var finns den avfallshantering som åländska producenter/-sammanslutningen ordnat och bekostar i enlighet med avfallslagens 46 § och som kommunen, vid ev överenskommelse med producent enligt 47 §, ska föra det av kommunen insamlade avfallet till, om vi tar emot det?
2. Vilka är de producentansvarspliktiga aktörer som i enlighet med 62 § gemensamt bildat, äger, styr och utgör producentsammanslutningen, och/eller finns det någon annan typ av aktörer som (i så fall i strid med samma paragraf) ingår i, styr eller utgör part e dyl i sammanslutningen?
3. Hur fördelas förpliktelseerna i enlighet med 63 § rättvist mellan producenterna med avseende på verksamhetens art och omfattning så att det inte uppstår handelshinder och snedvridning av konkurrensen vid sammanslutningens upphandlingar av transporter och slutlig återvinning av producenternas avfall, beaktat även vem som samlat in detsamma, varifrån/hur osv?
4. Redogör i enlighet med 64 § för sammanslutningens nu aktuella solvens och delge den gällande verksamhetsplanen för ordnandet av den producentansvarspliktiga avfallshanteringen?
5. För fortsatt samarbete behöver vi även uppgifter enligt 122 § om mängd av produkter som släpps ut på marknaden och som kasseras och om insamling och utförsel av dem samt om den vidare avfallshanteringen som producent/-sammanslutningen ordnar och bekostar för dessa. Uppgifter om den ordnade mottagningen och informationen om denna, återanvändningen, återvinningen och den övriga avfallshanteringen av kasserade produkter, behövs för LR:s bedömning av om verksamheten är ändamålsenlig, i enlighet med 101 §. Har någon sådan bedömning alls gjorts?

I stora drag handlar frågorna alltså om två saker; ÄR Proans en lagenlig sammanslutning med rättshandlingsförmåga för Ålands samlade producenter, och FINNS det på Åland en lagenlig av producenterna/-sammanslutningen ordnad återvinning av producentsansvarspiktigt material, som kommuner m fl ska föra detta avfall till ifall vi alls väljer att delta i insamlingen av detsamma?

Svar

Som Finström och även andra kommuner påvisat finns det brister i hur producentansvaret fungerat. Som det redan svarats i ÅLR 2019/4017 Bilaga 1 S421E07 så godkändes producentersammanslutningen Proans i landskapsregeringens register den 12.10.2009 i enlighet med renhållningslagen ÅFS 1981:3 och förpackningsförordningen ÅFS 1998:93. I landskapslagen 2018:83 om tillämpning av rikets avfallslag som trädde i kraft 1.1.2019 förblir en producentersammanslutning godkänd om den enligt tidigare lagstiftning är godkänd. Det finns en anteckning i samband med godkännandet att sammanslutningen betraktas som tillräckligt solid. Om ägarstrukturen ändras bör nya krav på soliditet eller garanti ställas.

Lösningen med Mise som ägare av Proans har betraktats som temporär och påstötningar för att näringslivet skall ta över ägandet har framförts utan att det hittills resulterat i konkreta resultat.

Det pågår en process för att hitta lösningar för producentansvaret för förpackningar där medverkande är Ålands näringsliv, ÅLR, Mise, Proans och Rinki. Ger inte detta snabba resultat kommer det att tillsättas en arbetsgrupp som ska utreda detta under 2021. Ekonomin i hanteringen är en viktig del av utredningen och givetvis att den nuvarande och uppdaterade lagstiftningen skall uppfyllas.

Minister

Alfons Röblom

Miljöingenjör

Stig Abrahamsson